

Naam project:	
4-BL-NPG Wijkondersteuner	
Code project:	Deze waarde wordt ingevuld door het programmabureau
Versie van het formulier:	1
Check: Foto meegestuurd?	nee

1. Contactinformatie

Contactpersoon bij de gemeente:	
Naam	Minetta Koornstra
Emailadres	
Telefoonnummer	
Eventueel bij de aanvraag betrokken primaire partner:	
Naam organisatie:	WIJ Groningen
Rol organisatie:	werkgever en uitvoerder
Naam contactpersoon	Karin Knol
Emailadres contactpersoon	
Telefoonnummer contactpersoon	
Welke partners zijn eventueel secundair betrokken bij de aanvraag	
Namen organisaties	Rol/verantwoordelijkheid van organisatie
Humanitas en vrijwilligerszaak Link 050	samenwerkingspartner
Bewonersorganisaties	samenwerkingspartner
maatschappelijke organisaties, verenigingen, kerken, in de wijk	samenwerkingspartner
WIJ Oost	regie

2. Inhoud en randvoorwaarden

2a) Projectbeschrijving

Geef een korte omschrijving van het project, inclusief de doelstelling
<p>Prettig wonen, meedoen en zingeving dragen bij aan de (positieve) gezondheid, geluk en welbevinden van de inwoners. Hier gaan we de komende jaren dan ook extra op inzetten. Want we willen dat Beijum en Lewenborg wijken zijn waar mensen prettig samenleven en iedereen mee kan doen en waar formele en informele ondersteuning met elkaar verbonden zijn. Als onderdeel van onze aanpak zetten we in beide wijken een wijkondersteuner in om optimaal gebruik te maken van de burgerkracht in de wijken en de leefbaarheid te vergroten. Dat kan zijn op het gebied van informele ondersteuning en zorg, het versterken van het verenigingsleven, het ondersteunen van bewonersparticipatie en wijkinitiatieven en (andere) sociale activiteiten. De wijkondersteuner (buurt/opbouwwerker) heeft zicht op de kansen, talenten en behoeftes van de wijk en sluit daar bij aan.</p> <p>De aanpak is mede gebaseerd op de ervaringen die zijn opgedaan met de dorpsondersteuner die in verschillende dorpen in de provincie Groningen wordt ingezet. De inzet van de dorpsondersteuner is geëvalueerd door de Aletta Jacobs School of Public Health (februari 2020). We maken gebruik van de aanbevelingen uit het onderzoek.</p> <p>We gaan in gesprek met kennisinstellingen en bedrijven om na te gaan wat de mogelijkheden zijn om van deze aanpak (in combinatie met de andere projecten Kansrijke Start, Coaching en Buddy Academie en Wijkbudget) een brede Innovatie of Academische Werkplaats "Innovatie sociale interventies" te maken. De kern van deze aanpak is maatwerk en het optimaal gebruik maken van burgerkracht en informele steun.</p>
Welke concrete resultaten worden nagestreefd?
<ol style="list-style-type: none"> meer bewonersinitiatieven en sociale activiteiten door en voor buurtbewoners meer diversiteit in de groep bewoners die actief zijn en elkaar ontmoeten en kennen meer een gevoel van gemeenschapsvorming en erbij horen bij de bewoners meer informele hulp en ondersteuning voor en door bewoners

Welke concrete activiteiten worden uitgevoerd?

1. De wijkondersteuner is een bekend gezicht in de wijk en onderhoudt contact met bewoners, bewonersinitiatieven, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Daardoor heeft hij/zij zicht op de vragen, behoeftes, kansen en talenten van wijkbewoners, dat wat er speelt in de wijk. De wijkondersteuner sluit aan bij de netwerken en initiatieven die er zijn (zoals Sterk netwerk Beijum, Eensamen, Heerdenaanpak, Bakkie aan de deur, de Oude Bieb). Hij /zij ziet kansen en verbindt die met elkaar.
2. De wijkondersteuner koppelt inwoners met een aanbod, idee of een talent aan andere buurtbewoners (met een vraag of vergelijkbaar idee). Ook benadert hij/zij buurtbewoners persoonlijk met de vraag om hun talenten in te zetten. Voor inwoners individueel zijn er door deze interventie meer mogelijkheden om hun talenten te ontwikkelen en een gevoel van zingeving te ervaren. Hierdoor neemt hun (positieve) gezondheid toe en ontstaat meer vitaliteit en sociale verbinding in de wijk.
3. De wijkondersteuner versterkt de verbinding tussen formele en informele zorg. Hierdoor wordt enerzijds de reguliere zorg ontlast en kan, door in een vroeg stadium inwoners te helpen, worden voorkomen dat uiteindelijke zwaardere en langdurige (beroeps) zorg nodig is.
4. De wijkondersteuner richt zich op preventieve collectieve informele activiteiten en niet op individuele hulpverlening
5. De wijkondersteuner communiceert over de informele bewoners activiteiten die georganiseerd worden, samen met de bewonersorganisaties en de initiatiefnemers. Er zijn veel activiteiten en inwoners weten door goede communicatie hierover, waar zij aan mee kunnen doen en/of waar zij aan bij kunnen dragen.

Wat draagt dit project extra bij bovenop het reguliere beleid? (wat is de 'plus'?)

Op dit moment is slechts budget voor de inzet van een wijkondersteuner voor drie jaar vanuit de wijkvernieuwing Beijum beschikbaar. Door nu voor 10 jaar voor beide wijken de continuïteit van een wijkondersteuner te kunnen garanderen ontstaat een langjarige inbedding en een meer structurele borging.

Planning: Geef aan in welk kwartaal (en jaar) de volgende fases starten:

1. Voorbereidende fase	Q1 2020
2. Begin van de realisatiefase	Q2 2020
3. Midden van de realisatiefase	
4. Einde van de realisatiefase	Q4 2030
5. Project afgerond	Q4 2030
6. Project afgerond en geëvalueerd	Q1 2031

De wijken Beijum en Lewenborg in de stad Groningen

2b) Integraliteit:

verdelen over de 4 ambities.

Economie	5
Werken en Leren	20
Leefbaarheid	70
Natuur en Klimaat	5
Check: Hoeveel punten nog te verdelen	

Licht per ambitie toe hoe waarom het project wel/niet bijdraagt aan een bepaalde ambitie:

Door de inzet van de wijkondersteuner organiseren bewoners meer activiteiten en ontstaat er meer reuring in de wijk. Onze ervaring in de wijkvernieuwing is dat bewoners bij de organisatie van wijkactiviteiten vaak gebruik maken van het aanbod van lokale ondernemers. In ruil daarvoor en vanuit dit contact, doen ze ook vaak een beroep op lokale ondernemers om in natura bij te dragen aan een activiteit of te sponsoren.	Economie Toegekende punten: 5
De wijkondersteuner draagt bij aan een klimaat in de wijk waarin bewoners actief uitgenodigd worden hun ideeën en talenten in te zetten voor de wijk als gemeenschap. Het leveren van een bijdrage aan de wijk leidt vaak tot een positief gevoel van welbevinden en zelf vertrouwen. Hierdoor ervaren bewoners meer regie over hun toekomst. Vaak leidt dit tot keuzes voor een nieuwe opleiding, (vrijwilligers) werk, of andere manieren van meedoen.	Werken en Leren Toegekende punten: 20
De wijkondersteuner is een belangrijke pijler in onze aanpak voor het versterken van de sociale basis. De wijkondersteuner draagt bij aan een klimaat in de wijk waarin bewoners actief uitgenodigd worden hun ideeën en talenten in te zetten voor de wijk als gemeenschap. Door bewoners met een aanbod, idee of een talent te koppelen/makelen aan andere buurtbewoners (met een vraag of vergelijkbaar idee) ontstaat meer vitaliteit en veerkracht in de wijk. Er ontstaan meer vrijwillige activiteiten van buurtbewoners voor en door elkaar. De vitaliteit en veerkracht van de wijk neemt toe en er ontstaat meer een gevoel van een gemeenschap waar mensen bij horen en aan bij dragen.	Leefbaarheid Toegekende punten: 70

Door de inzet van de wijkondersteuner organiseren bewoners meer activiteiten en ontstaat er meer vitaliteit in de wijk. Onze ervaring in de wijkvernieuwing is dat bewoners veelal initiatieven nemen vanuit een integrale aanpak; Sociale activiteiten worden vaak gekoppeld aan groen en andersom; activiteiten gericht op vergroening en duurzaamheid hebben ook vaak een sociaal aspect. (bijvoorbeeld geveltuintjes, pluktuin, energiecoaches, groene wandelroutes, "stille stadshelden" die zwerfvuil opruimen)

Natuur en klimaat
Toegekende punten: 5

2c) Participatie

Op welke manier zijn inwoners/stakeholders betrokken bij de voorbereiding van deze aanvraag?

Inwoners zijn niet direct betrokken geweest bij de aanvraag van het NPG budget. Wij hebben de aanvraag gedaan op basis van de wensen en ervaringen van het afgelopen jaar met de wijkvernieuwing Beijum en met het gebiedsgericht werken in Oost (waaronder Beijum en Lewenborg). De wijkondersteuner is de 'oren en ogen' en verbinder in de wijken en daarmee cruciaal voor het participatieve proces dat we de komende jaren met NPG geld voort willen zetten.

Welke rol hebben inwoners/stakeholders bij de uitvoering van dit project?

Inwoners, wijkplatform, bewonersorganisaties en maatschappelijke organisaties die zich richten op het voorliggend veld (verenigingen, kerken, Humanitas, buurtinitiatieven, voorkant WIJ) zijn nauw betrokken bij de uitvoering. Zonder hen kan de wijkondersteuner zijn/haar werk niet doen. Hij / zij is een verbindende spil in de netwerken van bewoners, bewonersinitiatieven, verenigingen, kerken en andere maatschappelijke organisaties. De wijkondersteuner organiseert, samen met anderen netwerkbijeenkomsten, themabijeenkomsten, sluit aan bij maatschappelijke thema's (bijvoorbeeld eenzaamheid, zingeving) waarbij de verbinding en het makelen tussen het formele en het informele in de wijk centraal staat. De wijkondersteuner past zijn/haar rol aan aan de draagkracht en capaciteiten van de bewoners, met als uitgangspunt "de bewoners aan zet". De wijkondersteuner ondersteunt bewoners bij het uitwerken van initiatieven die uit het wijkbudget worden gefinancierd.

2d) Toekomstbestendigheid

Hoe draagt dit project bij aan het toekomstperspectief voor Groningers? (benoem de effecten op de lange termijn)

We verwachten dat de inwoners van beide wijken meer zelf- en samen redzaam worden, inwoners en organisaties elkaar beter weten te vinden, dat er meer gebruik wordt gemaakt van burgerkracht en er meer waardering is voor het informele aanbod en "the wisdom of the crowd". Dat bewoners meer aan zet zijn bij het organiseren en bijdragen aan dat wat van belang is voor de leefbaarheid en vitaliteit van hun wijk en de informele ondersteuningsmogelijkheden die bewoners elkaar bieden. Er ontstaat een gemeenschapsgevoel, waar mensen bij horen en aan deelnemen. Daar ben je "thuis".

Wat is ervoor nodig om deze lange termijn effecten te borgen? Bijv. onderhoud, vervangingskosten, etc.

Van belang is dat de wijkondersteuner een vertrouwd gezicht en concept wordt in de wijken en daarmee een structureel karakter krijgt. Uit onderzoek van de Aletta Jacobs School of Public Health naar de dorpsondersteuner in drie Groninger dorpen blijkt dat deze functionaris zichzelf ruimschoots terug verdient omdat de kosten voor gespecialiseerde beroepsmatige zorg en ondersteuning afnemen en het gevoel van welzijn en mee doen onder bewoners toeneemt.

We zullen gedurende het project onderzoeken hoe we de besparingen op de zorgkosten kunnen inzetten voor de structurele financiering van de wijkondersteuner. We gaan er vanuit dat we in de Groninger wijken een verschuiving van financiële middelen (van gespecialiseerde geïndiceerde zorg naar de gemeenschapsvorming en preventieve informele ondersteuning middels de wijkondersteuner) kunnen bewerkstelligen om de inzet van de wijkondersteuner op langere termijn te financieren.

De onderzoekers van de AJSPH naar de dorpsondersteuner merken ook op dat "Hoewel die diensten van de dorpsondersteuner waardevol zijn, is het onwaarschijnlijk dat deze tot stand komen door marktwerking. Overheidssteun in de vorm van (structurele) subsidie is noodzakelijk om dorpsondersteuningsprojecten (ook op de langere termijn) te laten slagen".

2e) Proportionaliteit

Waarom is dit project de meest efficiënte, effectieve en doelmatige manier om de beoogde resultaten te behalen?

Dit project maakt onderdeel uit van een breed scala aan projecten die gezamenlijk tot een structurele versterking van de sociale basis leiden.

Hierbij wordt optimaal gebruik gemaakt van burgerkracht.

Uit het onderzoek van de AJSPH naar de dorpsondersteuner - op verzoek van de Groninger Dorpen en het Healthy Ageing Netwerk Noord Nederland - komt naar voren dat vroegtijdig in contact komen een belangrijke verlichting betekent op de reguliere zorg en zichzelf uiteindelijk terug verdient: "de maatschappelijke en economische baten van de dorpsondersteuner zijn groter dan de maatschappelijke en economische kosten" en "de dorpsondersteuner verhoogt het welzijn en verlaagt de zorgkosten". "Ook neemt de werkdruk van de huisarts af. Tevens zijn er aanwijzingen dat de vroegtijdige inzet van vrijwilligers hogere kosten op langere termijn kan voorkomen".

We zullen gedurende het project onderzoeken hoe we de besparingen op de zorgkosten kunnen inzetten voor de structurele financiering van de wijkondersteuner. De wijkondersteuner wordt parttime aangesteld. We gaan ervanuit dat er de eerste jaren extra inzet nodig is om te investeren in het versterken van de bewonersorganisaties in Beijum en Lewenborg en de participatiegraad van bewoners en dat deze inzet daarna minder kan worden.

2f) Samenhang

Welke koppelkansen zijn te behalen?

De wijkondersteuner draagt bij aan het ontwikkelen van vitale energieke veerkrachtige gemeenschappen, waar bewoners zich thuis voelen en zich verantwoordelijk voelen voor elkaar en voor de buurt/wijk. Hierdoor neemt de participatiegraad van inwoners toe. Daarnaast ondersteunt en verbindt de wijkondersteuner initiatieven van inwoners die (deels) uit het wijkbudget worden gefinancierd. Ook heeft de wijkondersteuner een rol bij het versterken van de functies van de accommodaties. Deze projecten dragen gezamenlijk bij aan het versterken van de sociale basis in Beijum en Lewenborg.

Ook is er samenhang met de projecten Coaching en Buddy Academie en Kansrijke Start. De wijkondersteuner is een bekend gezicht in de wijk en kan inwoners in contact brengen met een buddy.

Wij zullen periodiek met andere gemeenten en dorpen sessies beleggen om onze gezamenlijke ervaringen te delen.

Welke concrete stappen worden ondernomen om maximale samenhang te realiseren?

De afstemming van de bovengenoemde projecten vindt plaats in de wijkplatforms in beide wijken waarin vertegenwoordigers van de inwoners, maatschappelijke organisaties en de wijkondersteuner zijn vertegenwoordigd.

Wij zullen periodiek samen met andere gemeenten/ wijken sessie beleggen om onze gezamenlijke ervaringen te delen.

2g) Risico's

Wat zijn de belangrijkste risico's bij de uitvoering van het project?

1. Dat wijkondersteuner geen aansluiting bij de wijk krijgt.
2. Dat de wijkondersteuner ideeën en projecten van bewoners "overneemt"
3. Dat wijkondersteuner overvraagd wordt.

Met welke maatregelen zullen deze risico's beheerst worden?

ad 1. wijkondersteuner krijgt in eerste instantie een tijdelijke aanstelling

ad 2. dat de wijkondersteuner als basis attitude heeft dat bewoners aan zet zijn, stimuleert, faciliteert, verbindt "een fanclub vormt" maar het NIET van bewoners overneemt of VOOR bewoners regelt en doet. Op deze attitude zullen we in de werving en coachingsgesprekken met de medewerker de focus op houden

ad 3. we stellen kaders op, op basis waarvan wijkondersteuner keuzes voor inzet kan maken. Bij structurele overvraging gaan we op zoek naar aanvullende middelen voor extra capaciteit.

3. Communicatie

Projectomschrijving voor communicatiedoelinden (primair: de tekst op de website)

We gaan de komende jaren samen met inwoners, bewonersverenigingen, maatschappelijke organisaties aan de slag om de sociale basis van de wijken Beijum en Lewenborg te versterken. We hebben hiervoor extra geld aangevraagd uit het Nationaal Programma Groningen voor een wijkondersteuner. De wijkondersteuner ondersteunt inwoners bij hun ideeën voor sociale activiteiten, stimuleert en waardeert (vrijwillige) inzet van bewoners voor de wijk en voor elkaar en verbindt het formele en informele aanbod.

Hoe wordt door de aanvrager en/of betrokken partners gecommuniceerd over het project?

Via de wijkkranten (digitaal en analoog) en de vele informele besprekingen met bewonersverenigingen van het wijkvernieuwingsteam. Daarnaast ontwikkelen we samen met bewoners "ludieke acties in buurten en straten" die de aandacht voor en energie van buurtbewoners voor het versterken van de sociale basis vergroten.

4. Financieel:

Wat is de gevraagde bijdrage vanuit Nationaal Programma Groningen	
8a) Bedrag excl. BTW	€ 350.000
8b) BTW bedrag, welke compensabel is via het BCF	nvt
8c) BTW bedrag, welke niet-compensabel is via het BCF	nvt
Totale financiële omvang van dit project:	€ 500.000
Check: Begroting op tabblad 'begroting' toegevoegd:	
Wat dragen onderstaande partners bij (bijv. financiële middelen, uren, projectondersteuning, etc.)	
Bijdrage aan het project	Naam organisatie
€ 150. 000 uit begroting wijkvernieuwing Beijum	Gemeente Groningen
	Bewonersorganisaties
	maatschappelijke organisaties, verenigingen, kerken, in de wijk
	WIJ Oost

5. Monitoring & evaluatie:

Aan de hand van welke concrete indicatoren kan na afronding van het project getoetst worden of de resultaten zijn behaald?	
Indicator:	Streefwaarde (indien mogelijk):
95% van de bewoners of meer dat zegt hij /zij voldoende contact heeft met anderen	
Zijn de benodigde gegevens voor monitoring & evaluatie beschikbaar? Zo niet, hoe wordt een gedegen monitoring & evaluatie geborgd?	
De gegevens met betrekking tot de hier boven genoemde indicatoren zijn weergegeven in de wijkcompassen van beide wijken. Een aantal van deze indicatoren worden jaarlijks geactualiseerd (de registratiegegevens); een aantal indicatoren tweejaarlijks (gegevens via enquêtes). Verder zal een continue proces van lerende evaluatie in samenwerking met de stakeholders en externe partners worden opgezet. De Aletta Jacobs School of Public Health kan daarbij ondersteunen.	
Ook gaan we met de Aletta Jacobs School of Public Health in gesprek of er een gezamenlijk vervolg mogelijk is op het onderzoek naar de dorpsondersteuners in de drie Groninger Dorpen samen met de vereniging Groninger Dorpen en het Healthy Ageing Netwerk Noord Nederland (HANNN).	
Zijn er herijkingsmomenten? Wat zijn de mogelijke gevolgen hiervan voor de uitvoering van het project en de meetbare resultaten?	
De wijkondersteuner krijgt eerst een contract voor een jaar. Hierna wordt beoordeeld of hij/zij voldoende in contact kan komen met inwoners en organisaties en of hij zij voldoende de bewoners AAN ZET laat. Indien niet zo dan zal opnieuw iemand gezocht worden.	
Hoe wordt gerapporteerd over (tussentijdse) uitkomsten?	
conform afspraak halfjaarlijks	

6. Ten Slotte:

Heb je nog zaken die van belang zijn voor dit project die je in dit format niet kwijt kon?

Projectnaam:	Wijkondersteuner
Totale kosten:	€ 500.000,00
Totale cofinanciering:	€ 150.000,00
Totale NPG aanvraag:	€ 350.000,00

Jaar	2020		2021		2022		2023		2024		2025	
	Kosten	Cofinan.	Kosten	Cofinan.	Kosten	Cofinan.	Kosten	Cofinan.	Kosten	Cofinan.	Kosten	Cofinan.
Jaarlijkse uitgaven	€ 60.000,00	€ 50.000,00	€ 60.000,00	€ 50.000,00	€ 60.000,00	€ 50.000,00	€ 47.500,00	€ 0,00	€ 47.500,00	€ 0,00	€ 45.000,00	€ 0,00
Nodig uit NPG	€ 10.000,00		€ 10.000,00		€ 10.000,00		€ 47.500,00		€ 47.500,00		€ 45.000,00	
Cum. Nodig NPG	€ 10.000,00		€ 20.000,00		€ 30.000,00		€ 77.500,00		€ 125.000,00		€ 170.000,00	
Cum. Cofinan	€ 50.000,00		€ 100.000,00		€ 150.000,00		€ 150.000,00		€ 150.000,00		€ 150.000,00	
Cum. Totale uitgaven	€ 60.000,00		€ 120.000,00		€ 180.000,00		€ 227.500,00		€ 275.000,00		€ 320.000,00	

Jaar	2026		2027		2028		2029	
	Kosten	Cofinan.	Kosten	Cofinan.	Kosten	Cofinan.	Kosten	Cofinan.
Jaarlijkse uitgaven	€ 45.000,00	€ 0,00	€ 45.000,00	€ 0,00	€ 45.000,00	€ 0,00	€ 45.000,00	€ 0,00
Nodig uit NPG	€ 45.000,00		€ 45.000,00		€ 45.000,00		€ 45.000,00	
Cum. Nodig NPG	€ 215.000,00		€ 260.000,00		€ 305.000,00		€ 350.000,00	
Cum. Cofinan	€ 150.000,00		€ 150.000,00		€ 150.000,00		€ 150.000,00	
Cum. Totale uitgaven	€ 365.000,00		€ 410.000,00		€ 455.000,00		€ 500.000,00	